

iustus enim in principio accusator est fuit, tunc mitius ac mansuetius agat cum illo misericordia Dei. Si autem homine tardante, priorem Deum oporteat loqui, & narrare quid homo fecerit, tunc districtius arguat atque corripiat, non in mansuetudine atque misericordia, sed in furore & in ira sua. Bene ergo non suauiter dixit: tu enim de ligno, ex quo praeceperam tibi ne comederes, comedisti: sed acriter inuectus est iudiciario more interrogans, seumque dissimulantem aspera quaestioe pulsans. Quis enim indicauit tibi quod nudus esses, nisi quod de ligno, ex quo praeceperam tibi ne comederes, comedisti? Ac si diceret. Haec ipsa scientia qua nudum te esse perspexisti, culpa est, quia rapina est. Vnde enim tales tibi aperti sunt oculi, quos & concupiscentia commoueret, & conscientia reuerberaret, atque ita ferre non possent ut nudus incederes? Vnde, inquam, hunc visum accepisti, quo indicere tuam nuditatem intuenisti, nisi quod ex eo ligno de quo praeceperam tibi ne comederes, comedisti, & hanc mercedem iniquitatis quam oportuit, in temetipso recepisti, ut confusionem tuam concupiscas, & ex concupiscentia tua confundaris? Quid ad haec ille? Mulier (inquit) quam dedisti mihi sociam, dedit mihi & comedi. Antequam diceret comedi, scutum defensionis arripuit dicens: mulier dedit mihi, statim interponendo, quam dedisti mihi sociam, procaciter deum percussit linguae acumine. Vtinam qui peccauerat, & peccatum suum à Deo annuntiatione redargutum & cognitum nouerat, saltem hoc solum diceret: comedi, & magni debitor commissi, id est, magni reus peccati, pœdēs rogaret eum dicens: patientiam habe in me,

Matth. 18. & omnia reddam tibi. Sed ut iam dictum est, scutum defensionis prætulit, dicens: Mulier dedit mihi, quasi firmitatis aut rationis haberet aliquid hac defensio, & non potius accusatio esset, quam excusatio, quod se mulieris datum, fatebatur dei prætulisse imperio. Ita sale rationis infatuato, in Deum quoque culpam retorquere voluit, pro eo quod mulierem sociam dedisset sibi. Et non dixit: Mulier quam dedisti adiutorium mihi, cum dixerit Deus. Faciamus ei adiutorium simile sui, sed ut totus erat in felle amaritudinis, dulciora nomina vel verba fugiens, pro eo ut diceret, quam fecisti adiutorium mihi, quam dedisti mihi sociam, inquit. Eadem pertinacia mulier non absolute dicit: comedi, sed scutum prætendens ad excusandas excusationes in peccatis, serpens, inquit, decepit me, & comedi. Quasi verò Dominus Deus requisisset, quis persuaserit, & non potius quare hoc fecerit: sciens utique, quod sacrilega mente hoc fecisset, credendo serpenti, in eo quod ait: & eritis sicut dii. Dicendo namque quare hoc fecisti: mulierem ad conscientiam vocare voluit, ut recogitaret & diceret, quid feci? At illa intelligere nolens, respondit alia pro alijs.

Non enim dixit, quia decepta spe huiusmodi sic feci, sed serpens decepit me, & comedi.

De quatuor peccatis eiusdem incrementis.

CAPVT XVI.

Interea reus circumuolando laborabat misericordia, sed vndique obtrusa resistit, aditumque illi denegat vitata creatura. Quatuor peccati. *Quatuor peccati. Amos. 1.* to namque peccati incremento fit, ut nullus veniæ locus sit, scilicet cum cogitationi opus, operi consuetudo, & consuetudini adiicitur defensio. Vnde & nunc per prophetam Amos idem Dominus dicit: Super tribus sceleribus Damasci, & super quatuor non conuertam eum, &c. Videlicet sub nominibus Damasci, Gazæ, & Tyri, cæterarumque gentium cui libet peccatori tertio peccati, deum indulgentiam dare posse significat, quem quarto peccantibus, nec poenitentiam, nec indulgentiam esse daturum enūciat. Quare peccati quatuor incrementa beatus Tob mystice deplorans in istis primis hominibus adimpleta dicit *Tob. 3.* in ista persona generis humani. Quare non in vulua mortuus sum? Egressus ex utero non statim periit? Cur exceptus genibus? Cur lactatus vberibus? Nunc enim dormiens silerem, &c. Peccatum namque primorum hominum, antequam pareret in effectu operis, id est, in presumptione vetitæ arboris, latebat in secreto animi superbiens, & Deo ingrati, quæ admodum puer antequam nascatur in mundum, coalescit intra tumentem matris vterum: nisi enim intus prius tumuisset, sicut alio in loco iam dictum est, foris tentati tam facile non celsissent. Item, quomodo infans editus excipitur genibus & colligatur, & deinde ut duret blandis nutriticulis lactatur vberibus, sic iidem peccatores peccatum suum, & eandem carnis suæ poenam pro qua nuditatem suam erubescabant, amplexati sunt, libidine oblectati, & deinde redarguti à deo, sibi metipsis blandientes, factum suum defendere ausi sunt. Itaque repulsa venia, iuste tandem super illos datur sententia, & primum in ipsum peccati principem, à quo totius mali initium emanauit. Nam sequitur.

De inimicitijs inter mulierem & serpentem positis, & quod de peccato serpenti Deus non quæsierit, dicendum: quare hoc fecisti?

CAPVT XVII.

Et ait Dominus Deus ad serpentem: Quia hoc fecisti, maledictus eris inter omnia animantia & bestias terræ. Ab homine, cui cum iratus est, misericordie recordari habet, Dominus Deus requisit, & cum eo de facto ratiocinari dignatus est: cum serpente autem sibi eiusmodi nulla ratio est. Scriptum est enim, quia secundum multitudinem iræ suæ non quæret. Scimus autem quia super antiquum serpentem diabolum, ira Dei multa & interminabilis est. Ille verò serpens per quem ille draco locutus est, id est, terrenum animal, nullam omnino ratione Deo redditurus est, quippe qui creatura irrationalis est. Igitur